

تہ

گزیدہ اشعار حسین عامری (مستور علیشاہ)

سرشناسه: عامری، حسین، ۱۳۰۳-۱۳۹۴.
عنوان و نام پدیدآور: مستانه / گزیده اشعار حسین عامری
(مسرورعلیشاه).

مشخصات نشر: تهران: گواهان، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ۳۸۴ ص.؛

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۶۲۴-۱۱-۳

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

موضوع: شعر فارسی - قرن ۱۴ / Persian Poetry - 20th Century

رده بندی کنگره: PIR۳۵۴

رده بندی دیویی: ۸۶۲/۱۰۶۲

شماره کتابشناسی ملی: ۶۱۲۴۵۲۲

مستانه
گزیده اشعار حسین عامری (مسرورعلیشاه)

نویسنده	:	حسین عامری
چاپ اول	:	۱۳۹۹
شمارگان	:	۵۰۰ جلد
تلفکس	:	(+۹۸۲۱) ۲۲۵۶۳۴۵۸
همراه	:	(+۹۸۹۱۰) ۸۴۷۸۸۰۸
ایمیل	:	GohahanPublication@gmail.com

کلیه حقوق چاپ و نشر، محفوظ و مخصوص ناشر است و هرگونه
کپی برداری و نقل مطالب بدون اجازه‌ی ناشر پیگرد قانونی دارد.

فهرست مطالب

مقدمه	۱۳
شزل‌ها / قطعه‌ها	۱۷
تأیید	۲۱۸
تفصیل	۲۲۵
مثنویات	۲۷۳
ترجیع بند / تک‌بند	۳۰۵
دو بیت / رباعی	۳۳۹
اخوانیات	۳۴۹
متفرقه	۳۶۹

زنده یاد حاج حسین عامری نشانه و نمادی است از تفاوت دانش و معرفت.

کسانی هستند که بسیار اهل دانش اند و مدارج تحصیلی پیموده اند اما از معرفت بی بهره اند. معرفت والاتر از دانش است زیرا دانش را توأم با ادب می کند و از إشراق بیشتری نیز برخوردار است از اینرو مرحوم عامری از لحاظ معرفت در کمال بود و رفتش در بیان و رفتار تجلی داشت. اشعار او نشان دهنده مدارج معرفتی اوست. همین رو در قرآن کریم «فرقان» غیر از «علم» و فراتر از آن است. فرقان، دانش، آگاهی و نشانه ای است که به سبب و ارستگی و تقوا در انسان تجلی پیدا می کند. *إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا* (انفال: ۲۹).

آنچه در این کتاب می خوانید بیانگر دانش اشراقی و زبان آهنگین و عرفانی شادروان عامری است. در این سلوک او نیز این معرفت متبلور است، به گونه ای که وقتی مسیری را می پیمود در میانه راه همه آنها که او را می شناختند به احترامش تمام قد بر می خاستند و او هم متعجباً در فروتنی و احترام به آنان کم نمی گذاشت. او در سلوک عرفانی از اهل سر شد چنانکه در شروع پایانی غزلی می گوید:

مسرور شد از راه خرابات به میقات سرِ یس و گفتم و لب را بگزیدم

ایهام مسرور در بیت مذکور به این است که هم اشاره به شخص سراینده دارد که تخلص اش "مسرور" بود و آن را از لقب فقری خویش «مسرور علی» وام گرفته بود و هم کنایه به سرور روندگان راه خرابات به میقات دارد.

عمده اشعار حاج حسین عامری در این دفتر، مغالزه با معشوق، حضرت احدیت است که به جای ذکر گلچین و مثال در این دیباچه مختصر، ارجح است غوطه خوردن در ابیات این دفتر.

شادروان حاج حسین عامری هیچگاه ادعای شاعری نکرد و هرگاه ابیاتی از درونش می‌جوشید روی هر تکه‌ای از کاغذ که به دستش می‌رسید می‌نوشت یا بر باننش جاری می‌شد اما آنچه مهم است نه اشکال و صناعات شعری بلکه معنا و معرفتی است که در ابیات او موج می‌زند، کلمات و عباراتی که نمایانگر بینش و منشی بلند هستند.

استاد امری، درویشی بود بی ادعا؛ بی ادعا تا جایی که حتی نمی‌خواست هیچ تشبیه یا دیگر آدمیان داشته باشد. این مرسوم است که هر قشری و صنفی و گروهی و فرقه‌ای لباسی و نشانه‌ای خود را متمایز می‌کند و به اصطلاح لباس شهرت یا نماد شهرت می‌پوشند؛ روحانی با لباس، درویش با کشکول، ریش و سبیل و گیسوانش و هر گروهی به سبکی دیگر، اما جناب عامری در ظاهر انسانی بود معمولی مانند دیگران با نشانه‌ای شهرت و تمایز و تفاوت و تبلیغ دوری می‌جست و فردی بود عادی و عامی و از آزادگان بود. برای مثال در شعر «ارباب تنعم» پس از نقد این جماعت از مردم آرد سخن می‌گوید که:

اندر طلب طلعت معبود شب و روز عنقا صفت از عشق علی در طیرانند
نی در طلب نام و نه در فکر مقامند چون گنجه و بیه و بی نام و نشانند

پرواز او هم آزمونی الهی بود؛ در واپسین لحظه‌های سفر دینی بانگاه بر پیکرش آوار شد که کمتر انسانی را یارای تاب آوردن در برابر آن است. آن بی‌تابی نمی‌کرد و این آزمون را نیز با سرافرازی پشت سر نهاد و در اوج دردمندی تنها این شعر را زمزمه می‌کرد:

ای که می گفتی زبا افتادگان را دستگیرم

پس چرا دستم نمی گیری کنون کز پافتادم

گر کِشی بر پایِ دارم بنده ای خدمتگزارم

گر کُشی با تیغ تیزم چاکری مَت پذیرم

علی جان

در پایان سزاوار ذکر است که چون مرحوم عامری داعیه ای نداشت لذا به شیوه حرفه ای شاعری نمی کرد و در برگ های پراکنده ای می نوشت که همین امر نشان می دهد قطعاً آنچه برجای مانده است همه اشعار او نیست و فقط آنهایی است که با نوشتن، ماندگار شده است. همین امر سبب شد که گردآوری اشعار وی کاری دشوار باشد زیرا در دفتری واحد تحریر و مدوّن نشده بود و آنچه نزد دوستان و آشنایان پراکنده گردآوری و تایپ و ویرایش شده است. از این رو چنانچه شعری حروف چین شده در این دفتر آمده که متعلق به مرحوم عامری نبوده است تعمّدی در کار نبوده و ضمن یادداشت استدعا می شود به خانواده یا گردآورنده یا ناشر اطلاع داده شود.

اصغر حیدری منفرد

اسفند ۱۳۹۸